

Muligheder for gentænkning af den kollektive trafik

24/2265   Åben Sag

Sagsgang

MTU

Sagsfremstilling

I budgetaftalen 2024 - 2027 fremgår det, at Miljø- og Teknikudvalget i råderumsarbejdet afsøger mulighederne for at gentænke den kollektive trafik, herunder antal og placering af Flextur-knudepunkter. Forvaltningen giver i nærværende sag bud på mulighederne for gentænkning.

Opsummering af forslag og anbefalinger

Forvaltningen anbefaler, at sparsomt benyttet buskørsel reduceres, og at der i stedet fokuseres på billig fleksibel transport, såsom Flextur/Plustur og samkørsel. I nærværende sag er der forslag til drøftelse om skolebus, bybus, Flexbus, Flextur-knudepunkter og samkørsel. Der kan efterfølgende blive fremlagt beslutningssager om emnerne i henhold til de politiske ønsker.

Kommunalbestyrelsen har på møder den 19. marts og 14. maj særskilt godkendt kørslen af regionalbusser samt udbudskriterierne i udbud 2026, heriblandt krav om elbus i regionale busser.

Skolebuskørsel

Skolebusruterne kan ændres, så de i højere grad kører i faste ruter mellem byerne. I dag kører busserne efter elever i landområderne, hvilket særligt er det, der fører til ændringer i skolebusruterne hvert år. En ændring kan potentielt reducere buskørslen med seks ruter inkl. mindre køreplanlægning og færre medarbejderressourcer. Elever, som ikke bor på de faste ruter, og hvor vejen til bus eller skole er trafikfarlig, kan få taxikørsel. Der vil være mindre buskørsel på de helt små veje, som slider på vejene og skaber farlige situationer. Der vil være kortere køretid i bussen for hovedparten af eleverne, og skolebusserne vil blive mere anvendelige for andre borgere. Kan ændres uden bod.

Hvis det besluttes, at der skal arbejdes videre med forslag til ændring af skolebuskørslen, vil forvaltningen udarbejde en mere detaljeret beskrivelse med ændringsforslag til skolebusserne. Det foreslås herefter, at eventuelle forslag til ændring behandles i Miljø- og Teknikudvalget og Børne-

og Ungdomsudvalget, hvorefter de sendes i høring hos skolebestyrelserne i kommunen. Forslagene kan eventuelt justeres som følge af høringen i forbindelse med en endelig politisk behandling. Eventuelle reduktioner af skolebusser kan tidligst træde i kraft i sommeren 2026, som følge af det næste udbud af skolebusruterne i Norddjurs.

Bybus i Grenaa

Bybussen i Grenaa kan ikke nedlægges inden for gældende kontrakt frem mod 2033. I så fald skal Norddjurs Kommune forhandle med Todbjerg. Norddjurs Kommune kan inden for gældende kontrakt reducere kørslen med 50 %, som svarer til, at telebybussen nedlægges og den normale bybuskørsel fastholdes i myldretiden og lørdage. Der kan i stedet henvises til letbane og regionalbusser i den vestlige del af Grenaa og ellers Flextrafik. Hvis telebybussen nedlægges, bør Flextur-byzonen i Grenaa samtidig nedlægges, så Flextur i Grenaa bliver billigere. Telebybussen kan nedlægges fra sommeren 2025, hvor der vil være bod frem til sommeren 2026.

Flexbus

Nogle af Norddjurs Kommunes busruter har Flexbus-afgange. Det er kørsel i taxi, som skal bestilles fra stoppested til stoppested. Forvaltningen anbefaler at fjerne Flexbus, da der kan rejses billigt og mere fleksibelt med Flextur og Plustur. Hvis der oprettes nye knudepunkter over hele kommunen, vil Flexbus på enkelte fastlagte strækninger blive endnu mindre relevant. I dag betales Midttrafik et årligt administrationsgebyr for Flexbus-afgangene, som så ville kunne spares. Samtidig bliver Flextrafikken mere simpel med kun to tilbud.

Flextur, Plustur og samkørsel

Norddjurs Kommune har i dag 11 Flextur-knudepunkter, hvor man kan rejse billigere til eller fra med Flextur. Kollektiv Trafikråd i Norddjurs Kommune ønsker nye knudepunkter ved sundhedsfunktioner samt et større fokus på ældre. Forvaltningen foreslår derfor, at nye knudepunkter etableres ved lægehuse, plejecentre og genoptræningscentre. Der kan herudover sættes et mål om knudepunkter i alle 21 byer i Norddjurs med over 200 indbyggere for at kunne tilbyde billig Flextrafik i hele kommunen. Det giver 33 nye Flextur-knudepunkter, så det totale antal kommer op på 44.

Norddjurs Kommune har desuden syv Plustur-knudepunkter, hvor man kan få billigt lift til eller fra højfrekvent kollektiv trafik som bus og letbane. Knudepunkterne er derfor godt placeret på hovednettet af kollektiv trafik i Ørsted, Auning, Glesborg, Ørum, Hessel, Trustrup og Grenaa.

Flexitur giver et sikkerhedsnet i forhold til transport, som alle borgere kan bruge. Flexitur kan også suppleres med samkørsel. Samkørsel udnytter de eksisterende biler på vejene i Norddjurs Kommune, er bedre for miljøet og billigere for borgerne at bruge end Flextrafik. Kommunen sparer penge, hver gang en samkørsel erstatter en kørsel i Flextrafikken. Hvis der er et økonomisk råderum, kan det anvendes til at støtte øget samkørsel, og dette kan opskaleres efter politisk ønske.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Gentænkning af kollektiv trafik er beskrevet i budgetaftalen 2024 - 2027. Der er sammenhæng til Midttrafiks udbud 2026, Djurs Mobilitetsstrategi og Klimaplanen.

Økonomiske konsekvenser

De nævnte forslag til busreduktioner og erstatning med Flextrafik og samkørsel på driftsbudgettet for kollektive trafik er vist i nedenstående skema, hvor mindredgifter er vist med minus, og merudgifter er vist med plus. Alle beløb er i mio. kr.

Der kan etableres yderligere knudepunkter end foreslået eller opskaleres i støtten til samkørsel, for at udnytte råderummet på driftsbudgettet til øget mobilitet. Alternativt går råderummet i kassen.

Driftsændringer	2025	2026	2027	2028
Reduktion på regionalbus (besluttet)	0,000	-0,650	-1,300	-1,300
Øget Flexitur i berørte områder (besluttet)	0,000	+0,200	+0,400	+0,400
Regionalbus som elbus (besluttet)	0,000	+0,408	+0,815	+0,815
Råderum ved regionalbus (besluttet)	0,000	-0,042	-0,085	-0,085
Reduktion på skolebus (forslag)	0,000	-2,300	-4,600	-4,600
Øget kommunalkørsel v/skolebus (forslag)	0,000	+0,850	+1,700	+1,700
Råderum ved forslag om skolebus	0,000	-1,450	-2,900	-2,900
Nedlægge telebybus i Grenaa (forslag)	-0,320	-0,820	-1,000	-1,000

Øget Flextur i Grenaa v/telebybus (forslag)	+0,275	+0,550	+0,550	+0,550
Råderum ved forslag om telebybus	-0,045	-0,270	-0,450	-0,450
Fjernelse af Flexbus (forslag)	-0,090	-0,180	-0,180	-0,180
Nye Flextur-knudepunkter (forslag)	+0,135	+0,750	+0,750	+0,750
Øget støtte til samkørsel (forslag)	0,000	+0,250	+0,500	+0,500
Samlet råderum ift. beslutninger og forslag	-0,000	-0,942	-2,365	-2,365

Lovgrundlag

Intet relevant lovgrundlag.

Indstilling

Vej- og ejendomschefen indstiller, at mulighederne for at gentænke den kollektive trafik drøftes.

Beslutning i Miljø- og Teknikudvalget den 27-05-2024

Drøftet. På mødet gav forvaltningen et oplæg, som er vedlagt protokol.

Udvalget ønsker, at forvaltningen udarbejder konkrete forslag på baggrund af oplægget, og at kollektiv trafik indgår i det kommende budgetarbejde.

Bilag:

1 - 3616480   Åben   Oplæg Gentænkning af kollektiv trafik   (46453/24)   (H)